

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku dnia 15-go do poniedziałku dnia 19-go września 1921 r.

Dziś!

Sensacja!

Dziś!

„Człowiek który sprzedał swój cień”

Głośny dramat w 6-ciu aktach, według słynnej noweli Adalberta Chamisso

W rolach głównych: **Paweł Wegener i Lydja Salmonowa.**

Reżyserja i technika niewidziane dotychczas na ekranie kinematograficznym. — Dla młodzieży dozwolone.

Początek ostatniego przedstawienia o godzinie 9-ej i pół wieczorem.

Przewodniki i Kable Miedziane, Kable cynkowe,

będą sprzedane w drodze przetargu przez Oddział Likwidacji Demobilu

Wojskowego „DEMAT” w Warszawie, Królewska Nr. 23.

Szczegóły patrz

„DEMABIL” zeszyt 3-ci.

Termin składania ofert 21 września b. r.

Nowa faza przesilenia.

Warszawa. Wczoraj zakończyła się pierwsza faza przesilenia. Zabieg p. Marszałka o powołanie p. Głabieńskiego na stanowisko ministra spraw wewnętrznych nie został uwieńczony pomysłowym rezultatem. Większość bowiem konwentu senatorów nie zgodziła się na stanowisko p. Marszałka, który wobec neutralnego stanowiska względem kandydatury p. Głabieńskiego uznał, iż za niego opowiedziało się większość relatywna.

Na konwencie senatorów 203 posłów nie miało żadnego zdania wobec propozycji p. Marszałka i uchyliło się od wypowiedzenia swej opinii. Ale właśnie na nich spadł obowiązek podjęcia decyzji.

Grupy owe wyrażają koncepcję gabinetu koalicyjnego, gdyż sądzą, że ona nie udaje, wskazują na konieczność rozszerzenia podatków większości rządowej. Sta-

jemy przeto znów w sytuacji z dn. 24 maja, kiedy p. Witos głosił potrzebę rozszerzenia większości. Wiadomo, na czym akcja jego się zakończyła.

W obecnym układzie stosunków tejmowych idea gabinetu koalicyjnego, w którymby uczestniczyły wszystkie stronnictwa, jest niemal nie do urzeczywistnienia wobec stanowiska socjalistów. Pozostaje zatem rozszerzenie podatków większości rządowej, a to:

1. albo przez wciągnięcie do dawnej większości rządowej stronnictwa umiarkowanych (Zw. lud.-narod., Chrzęd. dem., grupa Dubanowicza) i N. P. R.

2. albo przez przesunięcie się dawnej większości rządowej ku lewicy i oparcie się o N. P. R., Wyzwolenie i socjalistów.

Dnie najbliższe wyjaśnią, która z tych ewentualności się urzeczywistni.

Rokowania Bawarii z Niemcami.

Berlin. W wydziale niedoroczym parlamentu niemieckiego obradowano onegdaj nad położeniem. Mówcy bawarscy wykazywali na to, iż obecnie prawie wszystkie partie bawarskie popierają stanowisko rządu bawarskiego.

Kanceler niemiecki Wirth oświadczył, iż nie ma jeszcze oficjalnej decyzji w sprawie stanowiska rządu bawarskiego i jego żądań.

W krótkiej rozmowie z posłem bawarskim oświadczył Wirth, że już dzisiaj gołów jest do nowych rokowań. Ustąpienie Kehrza wytworzyło zupełnie nową sytuację polityczną, mimo to jednak kanclerz żywi nadzieję, że nowe rokowania doprowadzą do pożądanego wyniku. Prze-

mawiał również niezawile socjalista Dittman, który oświadczył, że cały spór bawarsko-berliński opiera się jedynie na dążeniach pruskich reakcjonistów do przeszczenia monarchistycznej reakcji z Monachium do Prus. W Monachium znajdując się, słaniem mówcy, niemiecko-narodowa szajka morderców, która na czarnej liście postawiła na drugim miejscu po Eisbergu — dr. Rothe, a na trzecim miejscu kanclerza Wirtha. Dittman stwierdza, że na niemiecko-narodowym zjeździe partyjnym wyrażono publicznie zdowolenie z powodu samobójstwa Eisbergera.

Podczas mowy Dittmana posłowie niemiecko-narodowej partii opuścili się.

waszką cenę, jednym słowem — orgia nienasyconej chciwości.

Nie skończyło się jednak na pogoni materialnej; równorzędnie z nią bowiem obudziły się także inne jeszcze srodnie instynkty, podniosły głowę różne sile skłonności, rozgorzały namętność. Rzecz prosta, że tak w pogoni za szkodzeniem się i użyciem, jak i rozpasaniem namętności, gdy się komu noga powinie, traci on odrasru grunt pod sobą, gdyż nie ma

jąć ani przed sobą, ani nad sobą wyższego celu, staje na skraju przepaści. A wtedy w umyśle jego powstaje nagłe pytanie: „czy warto żyć?”. I, jeśli w duszy takiego osobnika nastąpił zanik pierwiastków etycznych, to zwykła rzeczy koleja, ogarnięta go niepoohamowana rozpacz, wiodąca do czynów szalonych, do targnięcia się na własne istnienie. Lecz jeśli til się w nim jeszcze iskra Boża, poczucie godności człowieka-chrześcijańina, to zawsze w konkluzji rozmyślań nad swym choćby najcięższym losem, nie swąpi o możliwość ratunku, powrotu s honorem na drogę obowiązku-pracy nad sobą.

W gruncie rzeczy bowiem szczęście człowieka zależy wyłącznie od niego. Całe tylko nieporozumienie (miedzy ludźmi w tej sprawie polega na niewłaściwym pojmowaniu szczęścia. Jeden bowiem po czytuje za szczęście — bogactwo, słońki, rozkosze zmysłowe i nasytienie przykości, drugi zaś — dążenia do celów idealnych, wzniosłych, poświęcenie się dla ideał, poprzestawanie na małym. Pierwszego każde niepowodzenie życiowe ocala bła, nuriuje, wykoleja i doprowadza przed siebie czy później do położenia bez wyjścia; drugiego — przeciwnie — przeszkody i trudności hartują, wzmocniają i kierują do pokonania słabiej natury, nalogów i namętności, czyli, innymi słowy, czynią go literalnie panem siebie. Otóż, stan taki sznamiuje letnią wolność, a więc i możliwość tu na ziemi szczęścia.

Problemat więc „czy warto żyć?” rozwiązuje się, jak widzieliśmy, prosto a twierdząco, a tylko pod wyżej wyluszczenymi warunkami, które jeden z naszych poetów ujął w te piękne słowa (że warto żyć):...

Lecz trzeba mieć przed sobą wicznie
Cel wielki, święty, ukochany,
Coby rozprasał wam słonecznie
Zywota chmury i тумany.

Wśród życia bólów, cierni wielu,
Gromów, co biją w pierś rozdarta,
Świadomość mieć takiego celu,
By dać i cierpieć było warto.”

Cręstochowa, dn. 1 | IX. 21 r. L. S.

Telegramy

Badanie sprawy górnośląskiej.

Bytom. Jak donoszą z Opola, wydział rady 4-ch sądził od Komisji Miedzojudzkiej w Opolu wszelkich projektów, dotyczących rozgraniczenia terytorium Górnego Śląska.

Nowe niebezpieczeństwo.

Bytom. Z różnych stron Górnego Śląska dochodzą wieści o akcji szmarzającej do pozabawienia Polak całego Górnego Śląska. Nawet w Paszynie i Rybniku dokonują się bardzo podejrzanewywiady angielskie, mające na celu dowiedzieć się powiaty rybnicki i paszyński stanowią jednolitą całość z okręgiem przemysłowym, który dyplomacie angielsko-niemiecka przesmasza Niemcom.

W związku z tą sprawą „Goniec Ślą-

ski” pisze: „Niemcy zbierają podpisy pod deklaracje, które wysyłają do Genewy, organizują przewrotną „Jedność”, sprwadają organochowców, dokonywują powoli ale stale okupację G. Śląska, żądają ponownego głosowanie, syją pieniądze między nasz lud, aby pozyskać go dla siebie, rozpoczęli szeroką akcję, ażeby na Górnym Śląsku wywołać anarchyę — jedynie Naczelna Rada ludowa jest bezczynna tak, jak gdyby nikt nie wdzierał się do naszych zagród”. Artykuł kończy się zwroćeniem uwagi na katastrofalne następstwa tej bezczynności.

Prądy separatystyczne.

Posnan. Separatystyczne prądy i e-nuncjacje w Posnaniu wywołują edźwięk radości w prasie pruskiej, która w swej walce kalumniatorskiej przeciwko Polsce wyszukuje nowy, a rdaniem jej potężny argument, „Posnanie nie chce należeć do Polski, pragnie połączyć własne urządzenia autonomiczne, własne wojsko i prowadzić odrębną gospodarkę”. W tym celu w tryumfalny dźwięk „Berliner Tagblatt” zaznaczając z dumą, że po „prusku wyszkolona” dzisiejsza nie chce pogodzić się z sadakami innych dzielnic, że dawni pruscy oficerowie opierają się „strancuzemu” ich wojska — chcą zachować tradycję pruskiego „ducha”. Radość napędzają Prusaków niedawne zwycięstwa w Posnaniu i na Pomorzu. Może ten głos ulechy w Berlinie opamięta separatystów i uświadomi ich na czym pożytek pracują.

Rokowania z Irlandją.

London. „New York Herald” donosi z kół sinfealistycznych, że przedstawiciele Irlandji przedstawia Lloyd George-owi na konferencji w Invernes następujące warunki:

1. Anglja szrękie się panowania nad Irlandją i nada jej pełny statut dominiów.

2. Irlandja zobowiązuje się współdziałać w porozumieniu z innymi narodami wchodzącymi w skład Wielkiej Brytanji.

3. Irlandja udsteli Ulsterowi wszelkich przywilejów, które jej samej zostaną Home Ruler przyznane.

Dziennik (ten donosi dalej, iż warunki te zostaną jutro wręczone Lloyd George-owi.

Nowa partja białoruska.

Wilno. Powstała w Wilnie nowa partja białoruska stojąca na gruncie państwowości polskiej, wystawiająca sobie za zadanie zrzeszenie mas białoruskich w walce o narodowość i społeczne prawa ludu białoruskiego Partja nosi nazwę „slubniki”.

Strajk w Lille.

Paryż. Dzienniki donoszą, że strajk generalny w okolicy Lille jest prawie powszechny. Licząc strajkujących obliczają na 75 tysięcy. Także i francuzerze porucili w ciągu dnia wczorajszego pracę. Wczoraj i dzisiaj odbywały się liczne zgromadzenia, jednakże o przebiegu epokojnym. Minister pracy przysjął wczoraj

Na drodze obowiązku.

Jeżeli przed wojną wszelka praca zarobkowa swana była walką o byt, to podczas wojny, a głównie s chwilą odrodzenia państwa polskiego praca uciwła sumienne, została, że się tak wyrażę, zepchnięta w ką, a na jej miejscu rozpanoszyła się pogoda za „sykiem „per fas et nefas”, gorączka szkodzenia się za

przedstawicielei związków przemysłowców, którzy opisali położenie gospodarstwa, nie pozwalające im na cofnięcie obniżenia płac o 20 centów. Obrady te zakończyły się bez rezultatu.

Pościg za mordercami Erzbergera

Berlin. Z Monachium donoszą: Wielkie wrażenie wywołał działaj rozplakatorstwo ogłoszenia badenkiej prokuratury państwowej w Offenburgu o rozstrzelaniu kapłana Henryka Schultza i studenta prawa Henryka Tillesena. Obwieszczenie podaje w dalszym ciągu, iż śledztwo wykazało, że oni właśnie są mordercami Erzbergera.

Rewizje domowe przeprowadzone w mieszkaniach obu morderców wydały obfite i nader obciążający materiał, stwierdzający popełnienie przez nich tej zbrodni.

Połączenie telegraficzne z Moskwą

Centralny Zarząd telegrafów w Rosji sowieckiej zawiadomił władze sowieckie, iż drugi przewód telegraficzny Warszawa—Moskwa jest już zbudowany do granicy polskiej. Wobec tego sowiecki zarząd telegrafów prosi władze polskie, aby ze swej strony przygotowały drugi przewód na terytorium Polski dla komunikacji Warszawa—Moskwa.

Bolszewicy wywożą żywność z Polski.

Dochodzą nas wieści, że zarówno bolszewicka misja do spraw repatriacji, jak i „poselstwo” wysyłają przez szych kufierów kufry i skrzynie z żywnością do Rosji. Należałoby położyć temu kres, tem więcej, że za żywność, przeznaczoną dla naszego poselstwa i zakładników w Rosji bolszewicy pono pobierają cło złotem.

Zajęcie z delegatami sowieckim.

Poselstwo sowieckie w Warszawie przesłało do ministerjum spraw zagranicznych pismo, w którym komunikuje, że dnia 31 sierpnia na stacji Stralskowie przy wysłaniu eszelonu bolszewickich jeńców wojennych, delegat sowieckiej komisji repatriacyjnej, Redziwław, był z rozkazu oficera polskiego, komandanta eszelonu, pobity kolbami przez żołnierzy i wyrzucony ze stacji. Karachan prosi o wdrożenie śledztwa i ukaranie winnych.

Ostatnie wiadomości.

Nowe koncepcje.

Możliwość utworzenia rządu centrowo-prawicowego.
Warszawa 15 | 9 EE. W ciągu dnia wczorajszego wyłonila się możliwość utworzenia rządu koalicyjnego, opartego na współdziałaniu grup prawicy i centrum. Na tem stanowisku stoi Związek Ludowo-Narodowy, Nar. Chrz. Klub Robotniczy i grupa Dubanowicza. Prócz tego również stronnictwa zespołu centrowo—P. S. L., Nar. Zjedn. Ludowe, Klub Pracy Konst. i Zjednoczenie Mieszkańskie wypowiedziały się za koncepcją rządu koalicyjnego.

Odmówiły udziału P. P. S., Wyzwolenie i grupa Stasińskiego. Wyzwolenie wyjaśnia swe stanowisko w uchwale, w której oświadcza, że uważa rząd koalicyjny za niemożliwy do wykonania jakiegoś programu, szczególnie w sprawach gospodarczych.

(O stanowisku N. P. R. depesza nie ma wzmianki. P. R.)

Z Ligi Narodów.

Genewa 15 | 9 EE. Podkomisja Ligi Narodów, rozpatrująca sprawy przyjmowania nowych państw, postanowiła zaproponować zgromadzeniu przyjęcie Łotwy i Estonii do Ligi.

Z Górnego Śląska.

Bytom 15 | 9 EE. Dzienniki donoszą, że komisja międzyrządowa zabroniła dziennikarzom niemieckim przyjazdu na G. Śląsk.

Sprawa irlandzka.

Londyn 15 | 9 EE. Dwaj kurjerzy parlamentu irlandzkiego stężyli w ręce Lloyd George'a odpowiedź de Valery na propozycje angielskie. Tekstu odpowiedzi dotychczas nie ogłoszono, jednakże według doniesień z Dublinu de Valera wyraził zgodę na rokowania i wysłanie pełnomocników rządu irlandzkiego.

Handel z Portugalją.

Madryt 15 | 9 EE. Poselstwo polskie w Madrycie podjęło wstępne rokowania handlowe z Portugalją.

Operacje Machny.

Lwów 15 | 9 EE. „Ridnyj Kraj” donosi, że smany ataman powstańcy Machno rozpoczął znowu operacje wojenne przeciw bolszewikom w okolicach Winnicy.

Polska reprezentuje Gdańsk

Berlin 15 | 9 EE. Tutejsze poselstwo polskie zawiadomiło urządowi, że rząd polski przyjmuje dyplomatyczne i konsularne przedstawicielstwo Gdańska wobec zagranicy.

Podłości sowieckie.

Moskwa 15 | 9 EE. Dnia 11 b. m. przybyła do Moskwy z Irkucka partja repatriantów w liczbie 1054 osób, którzy byli w drodze trzy tygodnie.

Większość repatriantów to włościanie z Grodzieńszczyzny, którzy na wygnaniu zapomnieli już mowy polskiej i mówią tylko po rosyjsku. Inteligencji prawie niema. Repatrianci opowiadają, że sągów dokonywała czterydziesiątka Irkucka, wykraszając tych reemigrantów, którzy mówili po polsku.

Sowiety ogłosiły stan wojenny

Neuen 15 | 9. Radio. Rząd sowietów ogłosił stan wojenny nad granicą Besarabji i Rumunii.

Aresztowanie sowieckiego sztabu generalnego

Moskwa 15 | 9. Sztab generalny w Petersburgu został aresztowany i wywieziony do Woronowa. Część marynarzy uciekła z Kronstadtu na dwóch statekach do Finlandji. W związku z aresztowaniem w Petersburgu odbywały się w Moskwie na wielką skalę rewizje i aresztowania.

Jak p. Karachan wpadł w dół, który kopnął pod Polską.

Warszawa 15 | 9. EE. W związku z ostatnią notą Czicherina do rządu polskiego, w której żąda się Polacy podsyćć akcji anti-sowieckiej, przyszedł Czicherin powoływać się na to, że oficer Masłowski prowadzi z ramienia polskiego sztabu generalnego korespondencję z rosyjskim komitetem politycznym, — ukazał się w pismach list b. ofiera armji polskiej, por. Masłowski.

W liście tym por. Masłowski oświadcza, że z nienawiści do bolszewików zadzwili sobie z polką sowiecką w Warszawie, Karachana, dostarczając mu fałszywych dokumentów. Por. Masłowski przytacza szczegóły tej mistyfikacji i wymienia sumy, otrzymane od Karachana za dostarczenie sfałszowanych informacji. (Oto na czem sowiety opierają swe oskarżenia. Jest to interesujący przykład prawdziwości oskarżeń sowieckich, a zarazem potwierdzenie przysłówia, że czem kto walczy, od tego gnie. Stosowany przez bolszewików system fałszu i insynuacji zwrócił się w danym wypadku przeciw nim samym, ośmieszając gruntośnie poselstwo sowiecko-żydowskie w Warszawie. — P. Red.)

Spisek przeciw-angielski.

Parż. 15 | 9. E. E. Nadeszły tu wieści, iż władze angielskie w Konstantynopolu wykryły szeroko rozgłoszone spiski, mające na celu wywołanie rewolucji przeciwangielskiej w Konstantynopolu.

Wszyscy przedstawiciele rządu angielskiego, przebywający w Konstantynopolu, mieli być zamordowani. Naczelny dowódca wojsk angielskich gen. Hurlington przedłożył władzom tureckim formalną listę oficerów tureckich, co do których domaga się bezwzględnego aresztowania i badania.

Wojna na Ukrainie? Więsi o rozpoczęciu walk przez armję Petlury.

Lwów 15 | 9. Przed kilku dniami lwowska „Gazeta Poranna” doniosła, że Petlura wraz z całym swym sztabem i rządem (który korespondował z prawą stroną w Polsce) wyjechał z Tarnowa w kierunku wschodnim.

Ten sam dziennik donosi pod datą 12 b. m. z Wolocysku:

„Od wczoraj wre cała walka między powstańcami oddziałami Petlury a bolszewikami pod Kamieńcem Podolskim Petlura sam wraz ze swym sztabem przebywa w Jassach(?)

Powstańcy mają ogromną przewagę nad krancarmiejkami, którzy w popłochu uciekają. Ludność odnosi się żywcie do powstańców.”

Zarząd parafji katolickich na Spiszu.

Rzym 15 | 9 EE. Stolica Apostolska zawiadomiła poselstwo Rzeczypospolitej przy Watykanie, że zarząd parafji spiskich zostanie oddany archidiecepłowi Kakowskiamu.

Posłowie Dębski i Bryl w Ameryce.

Pisma polsko-amerykańskie przynoszą wiadomości o entuzjastycznym przyjęciu, jakie spotkali polscy z Oceanem posłom ludowym Dębkim i Brylowi. Ukazujący się w Nowym Jorku „Kurjer Narodowy” pisze:

Pobył posłów Dębskiego i Bryla, czy to w samym Nowym Jorku, czy też w okolicy — był świętem dla ludu polskiego. Głazkołowicz zwałano wiece, sala była wypełniona po brzegi.

W czasie przemówień posłows entuzjazm panował wielki. Urządów im gorące owacje.

Urodzaje w Polsce.

Dyrektor Spółki Akcyjnej handlu Ziemiołpędami w Warszawie, p. Machalski, który dokonał obładu znacznej części kraju, odpowiedział na sapytanie o stan urodzajów:

— Urodzaj sboż jest nadzwyczajny. Są mąki, które sabrały do 20 korcy żyta z 1 korca zasianego. Wszystko dzięki dobrej pogodzie sebrano w pomysłnych okolicznościach, więc też nawet posymili są dół sdańca, że o ile się uda statamować wywóz zagranicę, będziemy mogli być się bez śmportu.

— A jarysny?

— I z jarysami nie jest tak źle. Na zasadzie dnych, posiadanych przez C. T. R., stwierdzić można, że z wyjątkiem części północno-zachodniej Pomorzańskiego, części Pomorza, i części naszych Kujaw i to w mniejszym stopniu — zbory jarysny będą średnie, są też duże polacie kraju, w których jarysny są znakomicie. Całe kresy i część wschodnia Małopolski mają jarysny świetne.

— Jakże kształtują się ceny?

— Zaczęliśmy kampanję przy cenach na tyto: 5500 — 5800 marek; paszalecy 6800—7000 mk.; dół notujemy na tyto 7000—7200 mk., za paszenie 9500 mk., za jecmień 6680—6800 mk., za owies do 6,040 mk. za 100 kilo.

Można przypuszczać, że ceny poza tę granicę nie pójdą.

KRONIKA.

— **Wprowadzenie pożyczki przymusowej.** W „Dzienniku Ustaw” № 74 pozycja 504 ogłoszono rozporządzenie wykonawcze do art. 7 ustawy z dnia 28 października 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia przymusowej pożyczki państwowej.—Od chwili ukasania się zreszeconego rozporządzenia sądy i notariusze obowiązani są przy zawieraniu transakcji umownych pobierać jedną piątą część ostatecznej wartości nieruchomości lub wierzytelności hipotecznych tytułom zabezpieczenia pożyczki.

Wszyscy notariusze w Częstochowie otrzymali już odnośne zawiadomienie od Urzędu skarwowego.

— **Zjazd Starostów w Kielcach.** Dnia 14 i 15 b. m. odbył się w Kielcach doroczny zjazd Starostów Województwa Kieleckiego pod przewodnictwem Wojewody St. Pękosławskiego. Przedmiotem obrad siazdu były sprawy samorządowe.

— **Watrzymanie pielgrzymek.** Telegraficznie rozporządzeniem N. N. K. polecił Magistratowi powiadomić wszystkie parafje o sakramencie przybywania pątników na Jasną Górę, za względu na stan epidemji w kraju.

— **Pielgrzymka z Cieszyzna odwiedzona.** W „Głosie Cieszyńskim” czytamy:

Z powodu aserzacji się coraz bardziej epidemji czarwonki zaczęły władze warszawskie wszelkie pielgrzymki. Wokół tego także zapowiadana pielgrzymka dnia 12 b. m. Miała się odbyć najpierw 29 sierpnia. Nie odbyła się wtedy z powodu, że krakowska dyrakcja kolei nie mogła dostarczyć potrzebnej ilości wagonów osobowych. W tym samym czasie wzbuchił zresztą strajk kolejowy. Obecnie te trudności zostały usunięte, ale po-

watale nowa, grożąca sakramentem pątników chorób czarwonki. Pielgrzymka odbędzie się dopiero w przyszłym roku. Pieniądze, ustruczone za bilety, wrzucą w miejscach zakupu biletów, z zawrotem biletów.

Wychowanie fizyczne w wojsku.

Biuro prasowe min. spraw wojskowych komunikuje: Ministerjum spraw wojskowych otrzyma z dniem 1 października r. b. w głównym szkole wojsk. gimn. i sportów w Poznaniu kurs 10-miesięczny całego wykształcenia pedagogów wychowawców fizycznych dla szkół wojskowych.

Oficerowie w wieku od lat 36, którzy pragną na ten kurs wstąpić, złożą podanie do oddziału III sztabu generalnego, załączając dane o wykształceniu ogólnym i fachowym, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia i sprawności fizycznej, oraz zobowiązanie do odbycia kursu w wojsku 3-ech lat.

P. minister spraw wojskowych zamierza na przyszłość na kurs włączonyi hospitantów cywilnych w liczbie 20. Otrzymają oni bezpłatną naukę i zakwaterowanie oraz wyżywienie oficerskie za opłatą podług cen wojskowych.

— **Zniżka marki niemieckiej.** „Przebieg Włoczyzny” donosi, że tendencja sniżkowa marki niemieckiej do Polski, jaka się pierwszy raz zamknęła w chwili obecnej, jest rezultatem zabiegów ministerstwa skarbu w Warszawie, które dążyły do usamodzielnienia notowań kursu marki polskiej w stosunku do marki niemieckiej.

Katastrofa kolejowa w Kuluszkach

Nocy wczorajszej o godz. 10 podjął № 170 | 2371 towarowy, idący z Warszawy uległ wykolejeniu. Parowóz i 26 wagonów ładownych uległo częściowemu zniszczeniu. Obsa tory zostały zatrzaskowane, lecz o godz. 9 rano jeden z torów został naprawiony. Ze służby kolejowej uległ ogólnemu połączaniu hałcaulcowy Franciszek Gajewski.

Przyczyna katastrofy narazie nieujawniona. Istnieje przypuszczenie, że katastrofa została spowodowana rozszerzeniem się asyn. Dochodząca władza kolejowych w toku.

— **Ze szkoły sztabu generalnego w Warszawie.** Odbył się w Warszawie uroczyste rozdanie dyplomów słuchaczom pierwszej szkoły sztabu generalnego.

Kurs trwał 2 lata. Dowództwo sztabu sprawował gen. por. Majowski, wyznaczony obecnie na szefa misji w Paryżu.

Dyrektorjat nauk spoczywał w rękach pułkownika francuskiego Faury.

Wykłady prowadzili przeważnie wybitni fachowcy francuscy, pomogłymi np. pułk. Joullière, prof. artylerji, pułk. G. de Sela, prof. taktyki, pułk. Happa, prof. służby łączności przy wpułkowi oficerów polskich. Szkołą ukończyło 55 oficerów, wyróżnionych w hoju i w służbie, którzy na podstawie wstępnych egzaminów rekrutowali się z pośród oficerów liniowych i posiadali nabyte jeszcze przed 1918 r. wstępną przygotowanie, potrzebne dla oficerów sztabu generalnego.

— **Wakacyjne Kursy uniwersyteckie.** W czarownej krainie Tatrzańskiej odbywają się od aserzacji w czasie ferji wakacyjne Kursy Uniwersyteckie, organizowane staraniem Związku Polskiego naucz. szkół powszechnych. Tego roku odbył się tu w sierpniu czwarty z rzędu 4-tygodniowy Kurs, który zgromadził przeszło 120 nauczycieli z wszystkich ziem Rzeczypospolitej. Przybyło nauczycielstwo z Małopolski i Wielkopolski, z ziem grodzieńskich, z Wołynia i Górnego Śląska, ażeby pogłębić swoją wiedzę dla dobra szkoły polskiej.

Wykłady odbywały się w pięknej Szkole zakopiańskiej i obejmowały działy: filozoficzno-pedagogiczny i krajoznawczy. W związku z wykładami ofiarowano wycieczki naukowe pod kierunkiem profesorów.

Na pierwszy plan wykładów wysunął się cykl tatrzański, mający na celownoszeostonne poniesienie tego najpiękniejszego sążka stami polskiej. Na przedmiotów zaprosił Zarząd wakacyjnych Kursów uniwersyteckich wybitny specjalista.

— **Bydgoszcz w „Taryfach Wschodnie.”** W tych dniach odbył się w Ibie handlowo-przemysłowej

Bydgoszczy specjalne posiedzenie, poświęcone „Targom Wschodnim” i stowarzyszeniu przemysłu i handlu obwodowi tamtejszej izby do tychże „Targów”.

Obrodam przewodniczący radca Wierzbicki, a odnośnie referat wygłosił syndyk kupiectwa bydgoskiego dr. Winterski.

Referent wyłożył w obszernym wywodzie, że kupiectwo obwodów nadnotecznego występującego na „Targach Wschodnich” popiera nie tylko swoje interesy materialne, lecz przysyła się również do zadokumentowania przynależności państwowej Wschodniej Małopolski.

Wszystcy obecni sąwano polacy, jak i Niemcy oświadczyli się za gromadzeniem wzięciem udziału w „Targach Wschodnich” samorzadując, że Bydgoszcz, jak i cała Polska odnieśli z tego wielką korzyść, — o ile tranzyt towarów z Zachodu do Rosji na Balkany będzie szedł przez nasze terytorjum dzięki „Targom Wschodnim”.

W końcu sawiązano specjalny komitet i postanowiono rozwinąć energiczną akcję, celem szybkiego — ze względu na krótkość czasu — zorganizowania gremjalnego wycieczki kupców. Zgłoszeń wpłynęło bardzo wiele.

Liczba inwalidów wojennych. Według obliczenia międzynarodowego biura prasy w Wasyngtonie liczba inwalidów wojennych z ostatnich wieloletniej wojny wynosi ogółem 6,000,000. — Najdokładniejsze straty pod tym względem poniosła Francja tam bowiem liczba inwalidów wojennych sięga 1,500,000, na Niemcy przypada 1,400,000 inwalidów, na Wielką Brytanię 1,200,000, na Włochy 570,000, na Polskę 320,000, na Stany Zjednoczone 245,000, na Czechosłowację 178,000, na Austrię i Jugosławję po 164,000, na Kanadę 88,000, na Rumunię 84,000 i wreszcie na Belgię — 40,000.

Zeznania bandyty Ligodzińskiego.

Schwytany onegdaj na granicy bandyta Józef Ligodziński przyznał się do udziału w 11 napadach rabunkowych. W ostatnich czasach zajmował się wspólnie z Jakobem Słomczyńskim szmuglowaniem soli do Niemiec. Zznał również na śladwie, że Jakób Słomczyński zamordował żyda z Kłobucka podczas napadu rabunkowego.

Przy schwytaniu znaleziono rewolwer, z którego nie robił użytku podczas pościgu. Herzt bandy Słomczyński, któremu udaje się zbiedz, posiadał również rewolwer. Dodać należy, że patrol policyjny, któremu udaje się schwycić Ligodzińskiego, złożony był z dwóch funkcjonariuszy.

Historioznawca wystrzał. — Na Zawadzie przy ul. Mirowskiej nr. 19, Stanisław Drożdż, wywołał z mieszkania będącego u niego Antoniego Wrońskiego i pokazywał mu rewolwer. Ponieważ Drożdż był w stanie niezdolnym, zaczął szamotać się z Wrońskim, tenże zaś obawiając się wystrzelać z rewolweru, oddał się do Drożdża kilka kroków, a on chwycił rewolwer do kleszczy i spowodował wystrzał, którym ranil się w brzuch i lewą rękę. Rannego Drożdża przewieziono do szpitala Panny Marii w Częstochowie. Dochodzenie prowadzi się.

Arestowanie pasera. — Na Ostatnim Groszu został zatrzymany handlarz Izrael Nitowicz, sam. przy ul. Garnarskiej nr. 42, przy którym znaleziono 2 szelaki pochodzące z kradzieży z Huty Raków. Protokół przesłano do Sądu Pokoju w Kamienicy Polskiej.

Historja pleniężnej przysięgi „przez grzeźność”. — Dnia 11 bm. Sędzia Spalтын, samless. przy ul. Krótkiej № 16, będąc w Warszawie spotkał się ze znajomym mu p. Romanem Pruszkowskim, sam. w Bydgoszczy, który prosił Spalтынa wręczyć mu 110,000 mk. aby pleniężnie się do niego zobowiązał, sam. w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego № 8, Spalтын posostawszy długą w Warszawie chciał te pleniężne odebrać przez kogoś znajomego do Częstochowy żonie p. Pruszkowskiego. Wskótce udał się do pościgu idącego w stronę Krakowa i usiłował go się znajomym, gdy wszedł do wozu na li ki. pytając się o kogoś z Częstochowy — podniósł się jakiś młody Izraelita, wolejąc Spalтынa po nazwisku i przedstawił się mu za syna Dawida Wernera, sam. w Częstochowie przy ul. Alaj a ponieważ Spalтын znał Wernera dobrze więc tę sumę 110,000 mk. wycężył

owemu osobnikowi — polecając mu wręczenie ich — ojcu jego Wernerowi — zaś listownie miał zawiadomić o przesnaczeniu pleniężki. Spalтын po powrocie z Warszawy do Częstochowy dowiedział się, że to był jakiś oszust, — który pleniężkę zabrał i uciekł w niewiadomym kierunku.

Ujęcie bandytów.

Zatrzymano na Górnym Śląsku przy przejściu granicy przez Post. Pol. P. w Herbach — Paweł Dawor i Edward Jasiński, sam. obaj na Górnym Śląsku, bandyci, którzy pod groźbą broni, dokonali napadu na Śląsku na jakąś kobietę i zrabowali jej 500 mk. niem. „Równocześnie aresztowano Adama Trzeplisura za nielegalne przejście granicy i rzekomo napadniętego przez wyż. wymienionych. Trzeplisur odesłany został do Starostwa Częstochowskiego, celem podlegnięcia go do odpowiedzialności. — Zas Dawor i Jasiński odstawieni zostali do Posterunku Pol. Państw. w Herbach, który ich oddał w ręce policji niemieckiej.

Kradzieże.

Z mieszkańca Fajfil Jaszewicza za pomocą włamania skradziono 4 lichtarsze oraz 11 butelek soku wartości 7,000 mk. O kradzież podjętą jest cęła Ławoska, sam. przy ul. Nadrepcznej 76.

Z sklepu spożywczego, przy ulicy Janogrodzkiej nr. 18, skradziono kuferek, zawierający garderobę: mięską oraz 500 mk. niemiec. na szkodę Ludwika Kulawik.

Komisariat graniczny w Herbach doniósł o kradzieży krowy wartości 35,000 mk. na szkodę Tomasz Przygody, sam. w ul. Aleksandrii gm. Dąbów. Krowę skradzioną odebrano na drodze do Częstochowy — zaś sprawca kradzieży szdolął zbieg.

Janowi Jarawce mieszkańcowi ul. Kuźnica Stera gm. Przystań niewiadomaj sprawy akradzi i niesamkniejętj obory 2 krowy i jęłówkę, sprawcy uprowadził było w niewiadomym kierunku. — Dochodzenie prowadzi się.

Wincentemu Kubali sam. w ul. Wielki Bór, gm. Grabówka skradziono klęca z upręgią wartości 200,000 mk.

Zawiadomienie.

W dniu 18-go i 25-go b. m. odebrę się kwesta uliczna na cel kulturalno - oświatowy Związków Strzeleckich.

Sędzimy że Spółczęństwo uznając doniosłość Związków Strzeleckich, puprze jaknajofianiej powyższy cel.

STRZELCY
Zbiórka Oddziału „Weteranów” dnia 17 b. m. o godz. 7-mej wieczorem w lokalu Komendy Obwodu (Końskuszki 24).

W dniu 19 b. m. o godz. 7-mej wiecz. odebrę się pleniężne posiedzenie „Członów Zarządu Obwodu i Oddz. Częstochowskiego. Ze względu na ważność i aktu sności spraw członkowie proszeni są o jakajęlniejazęce przybycie.

Za przewodniczącego
K. Pawlikowski.

Z KRAJU.

(—) **Bandyci skradli złotą koronę M. Boskiej.** Z Krośna donoszą: Ogólna poruszenie wywołała tutaj wiadomość o obydnam świętokradzie, popalnomam w starożytnym kościele farnym w Krośnie. W nocy z niedzieli na poniedziałek bandyci, którzy widocznie zostali po niezaporaż w kościele, obrabowali świątynię ze wszystkich kosztowności, skradli mianowicie: złotą koronę z figury Matki Boskiej wraz z brylantami, perłami i koralami, wszystkie monstracje i klejchy, złote krzyże i t. d. Bandyci dopuścili się też potwornej profanacji, skradli bowiem jeden klejch z komunikantami. Na ślad sprawców nie natrafiono.

(—) **Piąga szorowal i myszy.** W ostatnich czasach w całym zagłębiu pojawiły się ogromne ilości szorowal i myszy, które asęrazą upustosszenia w sępasach zboża i w sępiętniach prywatnych. Ludność nie może znaleźć środka do zwalczania szkodników, którzy jest zastraszająca ilość.

(—) **Pracezkody budowlane.** W „Kurjerze Warszawskim” czytamy: Do jakich absurdów dochodzają u nas pewne uwędy, przykładem fakt następujący: Dwie rodziny, zabrawszy swoje oszczędności, postanowily wybudować wspólnym siłami drewniany domek mieszkalny w okolicach Mokotowa. Plany domu przeszły przez wszystkie możliwe instancje, at wreszcie... odręczyła je „komisja artystyczna” przy magistracie, bo nie „podobala jej się” fasada projek-

Ś. + P.

ALEKSANDER NOWIŃSKI

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 15 września 1921 r., przeżywszy lat 66.

Wyprawdanie zwłok z domu przy ul. Wieluńskiej Nr. 9 do kościoła św. Rocha nastąpi dnia 17 września o godz. 8.30. Na smutny ten obrzęd zapraszają stroskani.

Żona, córka, zięć i wnuki.

owanego domu.

Jak widać, nasze władze rządowe i miejskie nie tylko nie umięją nic zrobić, aby szędnę potworny kryzys mieszkaniowy, ale nawet przez nieudolność doprowadzają niesszczęną tę sprawę do ostatecznych granic zagmatwania.

(—) **Piękny czyn ziemian Krasnostawskich.** Oddział Krasnostawski Zw. Ziemian postanowił sprzedać dla 500 rodzin urzędniczych w powiecie potrzebne dla nich zboże na cały rok za pół ceny targowej. Na ostatniem sebraniu w myśli postanowienia Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich zapada uchwała, że to będzie sprzedawał zboże spekulantom, a nie kooperatywom lub szerszeniom konsumentów, będzie wykluczony z grona ziemian i w piśmie ogłoszony. Dętemiem ziemian jest, żeby ceny zboża się nie podnosily i z tego powodu organizacje ziemiańskie postanowily rzucić na rynek do 15 listopada jednę trzecią część swoich zbiorów.

(—) **Nie wolno zębrać w Sebnowcu.** Magistrat sebnowcecki postanowił połóżyć kres panoszącemu się w mieście zębractwu. Każdy zębrać będzie przez policję aresztowany i dostawiony do magistratu, który samolejcowych zębraków odeśle do ich miejsc zamieszkania, gdzie szępiekuje się nimi gmina, zębraków zaś męlejcowych, o ile istotnie są biedni lub nie mogą pracować, albo umiędlić w przytulku, albo też szępał im całkowite utrzymanie w domu.

Kto więc z mieszkańców dawać będzie pleniężne zębrakom ulicznym lub wliczącym się do domach, ten popiera próżniactwo i wyzysk. Jęłali kto ma tak litosćwie serce, że koniecznie chce pomóc biednie, to niech szęży ofiarę na Towarzystwo dobroczynności lub na inną jaką instytucję, opiekującą się biednymi ale dęladom nie wolno dawać ani marcecki!

Możęby i Magistrat częstochowski wydać podobne zarządzenie, tembardziej potrzebne, że zębranina przybrała w Częstochowie w czasach ostatnich rozmiar prawdziwej epidemji.

(—) **Pozary na wsi.** We wsi Zawadka pow. bęgorzkiego powstał pożar w domostwie St. Kulęssy i wkrótce czasie ogarał całą wieś. Spłonęło 70 zagrod z całym inwentarzem męrywym. Wypadków z ludźmi nie było. Pożar powstał od raucznego palerosa.

(—) **Kotlety i szynole z padliny.** Magistrat łwowski wykrył, iż kilku handlarzy tamtejszych, sprzedających ciepłe potrawy na placach targowych, szęradzało je z padliny kofeńskiej i psiej, zakupywanej od żony szękarza Auny Lszęczukowej.

W czasie rewizji w mieszkaniu handlarza Skulekiego, znaleziono cały piecak padliny kofeńskiej, oraz gotowe potrawy, jak galuszki, szęry, sęnyce... Skulecki przęszlichany oświadczył, że kupuje padlinę dla szwin, którą ma w Wiankach. Co zaś z padliną robi jego żona, tego on nie wie. Skulekitch i Lszęczuków pocięgnięto do odpowiedzialności, a magistrat m. Lwowa zakazał sprzedaży potraw na placach targowych.

Fakt powyższy jest jaskrawą ilustracją niesamienności cheichy handlarzy, którzy dla osięgnięcia wyższych zysków, nie cofają się przed trucielestwem.

ZE SWIATA.

(—) **Bezrobocie w Niemczech.** Ilość bezroboczych, otrzymujących szępomogli, wyniosła na poczętku lipca 315,458, a przy końcu tego miesiąca — 259,424. W tej liczbie męłczycań bezroboczych ubyło 38,000, kobiet — 8,000.

(—) **Katolicy w Stanach Zjednoczonych.** Według szęwięto ogłoszonej statystyki, liczba katolików w Stanach Zjednoczonych wyniosła 25 milionów. W ciągu ostatnich lat dziesięciu liczba katolików wzrosła o 5 milionów. Po katolickich warośli najbardziej metodyści, bo o 1 milion. W Filadelfji jest 75 par katolickich, w Bostonie 72, w Nowym Jorku 52. Dobre kościelne w Stanach Zje-

dnoczonych szęcuje się na pół miljarda dolarów. Z własnych fundusów utrzymują katolicy 10,000 szkół parafialnych.

(—) **Długi świateł i Ameryka.** Potęczył obywateli amerykańskich t. j. kupców, przemyslowców, farmerów, banków oraz szędu, udzielone Europie, obliczone na 18 miliardów dolarów. Dług ten wykazany w maju wreszta codziennie o 10 milionów dolarów, w skutek szęlegających procentów dla Stanów Zjednoczonych, lecz o wiele więcj dla narodów o słabej walucie. W tych 18 miliardach stanowią dziesięć miliardów pożyczki wojenne, trzy miljardy materjał wojenny, trzy miljardy towarów, dwa miljardy wkłady gotówkowe dla szęgranicznych przedsięwzięć. Posa tam jeszcze na 3 miljardy bramia bonny amerykańskie, rozkupione wewnątrz kraju. Europa tyle posyła złota do Ameryki, iż obecnie jest tam szętery dziesiąte wszystkich szępasów całego świateł. Ameryka też jest jedynie powołana do stworzenia monety, pomiarowy szęba walutę a swoją szębię, dolarową. Jęstęmy przekonani, iż do takiego wyrównania przyść musi i centralny bank emisyjny dla całego świateł stanle w Wasyngtonie...

ROZMAITOCI.

(—) **Muzyka szęodzi na nerwy...**

Podobno muzyka szęodliwie wpływa na szętrój nerwowj. Obliczono, że na 1000 kobiet, które szęczyły się uczyć muzyki przed 12 rokiem szęcia, 600 chorują na nerwy, podczas, gdy u tych, które nie uprawiały muzyki, z szędziesiąt 100 cierpi na nerwowe choroby. Nie wynika z tego oczywiste, iżby wszystkie instrumenty muzyczne szęcały na szęglę, ale czy w istocie nie byłoby z korzyścią, nie tylko dla zdrowia, ale i dla charakteru i dla szęględów często praktycznych, szęby duży procent dzięwczęt o szęłym talentie szęmięłt wybęgnęł po kilka godzin dzienne wprawki, czy gęmy na fortepianie, ku utępieniu szępółokolorowj, szężytkowało ten czas — niejednokrotnie szęmamowany — na robotę bardziej odpowiedzialną ich uzdolnieniu?

(—) **Dyrękoja filmowa w szępańszę.** Od kilku dni poszukiwaną w Berlinie przy pomocy ogłoszeń w dziennekach młode, ładne kobiety... Poszukiwuje się ich — jak wynika dalej z szęseratu — dla dworu Augusta Mocnego. Poszukujemy jest i rza Cistęję, która dla szęwego nowego dzięcia i filmowego „Fridericus rex” potrzebuje 200 kobiet.

Wszystkie owe „damy dworu” bez względu na to, z jakiej pochodzą szęry, muszą być od natury wyposazone, iżby mogły wzbudzić szęnteresowanie Augusta Mocnego. Wladomo szę z historyji, iż wladca ten nie miał szępecialnego upodobania do kobiet wiotkich i szętycznych.

Jedno z pism berlińskich opisuje „ogonek” pretendante jak wytworza się codziennie w godzinach między 3 a 5 w południu przed biuram towarzystwa filmowego. Cęła armja amazońce o szęmaltych odzieniach urody, szęprępuszczaszęturm do drzwi i szęchodów wiodących do biura. Przechodzą przedewszęstkiem dzięwczęta ubogie, dość szęromnie ubrane, z szęplęnym ubóstwa na twarzy: oczy ich, pełne nadziei, wyczekują wyroku od roblących „szęgląd” tej armji szęryzów, którzy dają przybyłym wymięjącej odpowiędz. „Poszukujemy pewnego okresa szęłonego typu; nie nasza to, lecz Augusta Mocnego wina, iż nie możemy być pań do tego celu”. Z lekkim, szęmutnym szęmiechem odchodzą szęszęgnowane.

Wśród pretendantek szędzęją się od czasu do czasu i kobiety, dzięwigające szęsty i szęłody kręsyk w szęramionach, które nie chcą się szępęgnąć z młodocęją, szępręjąc takte do, dam dworu Augusta Mocnego”. I tak codziennie odchodzą z wiotkiem resze tych, dla których szęgroźnych szęryzów filmowych niema lito szęci. Wiodocznie nie tak jest fatwo o dzęszęcie młodych ładnych kobiet w szętalcy Niemiec.

Teatr PARYSKI

ul. Panny Marji № 19.

PROGRAM:

od poniedziałku 12-go do piątku 16-go Września 1921 r.

TAJEMNICZY CHIŃCZYK

Atrakcyjno-awanturyczny dramat w 6-ciu aktach.

W rolach tytułowych Mary Gourand oraz świetni akrobaci Harry Tex i murzyn Murzuk. — Rzecznik dzieje się w Australji.

Anons: W następną zmianę programu demonstrowany będzie niebywały sensacyjny obraz Cieszący się w największym Kino teatrze „Colosseum” w Warszawie obryzaniem powodzeniem pod tytułem

20.000 Mil żeglugi podmorskiej

Dr. STEFAN PURSKI

Kilńskiego № 4.
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje do 10-ej rano i od 8 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL

choroby kobiece akuszerja wewnętrzna.
Przyjmuje od godziny 1—4-ej po poł. ulica Dąbrowskiego Nr. 3 (Szkolna) II piętro.

NICHAŁ GREJNIEC

ulica Panny Marji № 10.
Telef. Nr. 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 2-7 wiecz.

Dr. STEFAN KON

Spec. akuszerja i choroby kobiece
ulica Kościuski Nr. 16 tel. 409.
Przyjmuje od 4—6 po południu.

Dr. Józef Kluczewski

b. ordynator kliniki akuszer. ginek. w Kazaniu
powrócił na stałe
II Aleja 32 parter, prawa oficyna
Przyjmuje chorych od 9—10 i 4—6 pp.

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej
w sobotę od 8 do 5-ej po poł.
ul. Śc. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

PAWEŁ BRONIATOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok Teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł.
Panie od 12—1 w południe.

FRYDERYKA HOCHSTIMA

Zakład Dentystyczny
w CZĘSTOCHOWIE,
ul. Centralna 6 m. 3.
Absolwenta szkoły dentystycznej prof. Uniw. Jagielloń. D-ra W. Łepkowskiego w Krakowie.
Godziny przyjęcia: od 10—1 i od 3—7 wiecz.

Wielki wybór

kortów, wełny, oraz towarów bawełnianych poleca znana firma
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7, telefon 74.

Najtaniej!

Papę Smołą Gips Cement Pak Zmieglec Smołą drzewną Terpentynę
Smar do wozów czarny Smar do wozów złoty Oleje i tłuszcze „Tovotta” Cegła i glina ogniotrwa. Płyty piekarskie Węgiel drzewny Farby i lakiery Artykuły chem.-techn.

D. BERKOWICZ

Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 45.
Telefon Nr. 405.

Ból głowy i migrena

usuwać natychmiast znane proszki z **KOGUTKIEM**

Migreno Nervosin

sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

HANDEL WIN i towarów kolonialnych M. SZYBOWSKI

I-sza ALEJA № 14.
Poleca: Herbatę i kawę najlepszych gatunków.

Zawiadamiam

Sz. Publiczność oraz Pp. Kupców tak miejscowych jak i zamiejscowych, ze **OTWORZYŁEM**
Hurtowy Skład Manufaktury

Skład mój mieści się II Aleja № 38, w bramie II piętro m. 15. Sprzedaż hurtowa i detaliczna po cenach fabrycznych. Podając niniejsze do wiadomości mam nadzieję, że wielki wybór towarów oraz solidność i akuratność moja zjedna mi jaknajwiększą ilość klientów i ich uznanie.

Z poważaniem **J. GOLDBERG.**

Kaucjonowane Biuro „Renoma”

Częstochowa, Kościuski 11, róg alei tel. 448.
Przeprowadza kupna i sprzedaż nieruchomości miejskich, wiejskich, fabrycznych, interesów handlowych i przemysłowych, dzierżawy majątków wynajem wolnych lokali.

Złatwia zlecenia handlowe, lokaty i pożyczki kapitałowe.
Na Pomorzu w Poznaniu i na Kresach są do nabycia majątki i interesy handlowe.

Do fabryki guzików drzewnych potrzebny MISTRZ

do ustawiania kompletów i do ostrzenia noży.
Zgłoszenia przyjmuje

„CARROSIN” fabryka guzików

POZNAŃ, Wenecjańska 17.

Polskie Towarzystwo Handlowe

Kraków, Sławkowska 1.
Dostarcza wagonowo żelazo pochodzenia krajowego, przy krótkich terminach dostawy.

Odciski, brodawki

uzuraz szybko
„VEROL”
z kognikiem
sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Skład główny: Hurtownia Winiarska i Aptek.

EPILEPSJA

(choroba 5-tego WITA)
Zmniejsza siłę i ilość ataków kramiowych, a przy dłuższym zastosowaniu usuwa tę chorobę oryginalny „NOVOPILETOL” z kognikiem
Ządać w aptekach i składach aptecznych. Wyrób apteki A. Gaseckiego w Warszawie.

ZAKŁAD Tapicersko-Dekoracyjny

w CZĘSTOCHOWIE,
ul. Fabryczna № 3.
Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące, jak również poleca gotowe otomany, szelagły, sofki, materace, meble i t.p.
W. Burjan J. Bednarski.

Zgubiono

książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U w Częst. na imię Krzemiecki Zalmans
Chrześcijańska
pracownia kapeluszy filcowych przyjmuje wszelkie przeróbki kapeluszy damskich i męskich pod t. „Julja”
Kościuski 23 m. 11

Zgubiono

kartę zwolnienia wydaną przez P. K. U. w Częst. na imię Stanisława Grzywałowicza

Zgubiono

maszynę „Słogera” wiad. Wieluńska № 44 m. 6.

Dr. P. Szaniański

choroby dalekie i wewnętrzne
powrócił
ulica Kościuski Nr. 13.
Przyjmuje do godz. 9 i pół rano i od 4—5 po poł.

Fabryka papy dachowej

M. Bema Olsztyńska Nr. 1
(przedmieście Zawodzie, w byłej kwiatarni)
poleca w najlepszym gatunku:
papę dachową, smołę z węgielkami kamiennymi etc.

Nikt z kupujących

nie powinien zrobić zakupów zanim nie zajdzie do firmy
J. Kapińskiego.
Kościuski 19-a w podwórzu g dzia najtańszej i najlepiej kandy kupić może wszelkie płótna Władysławskie i inne wełny, bostony, batysty i estamety w dużym wyborze chustki, kapy i firanki oraz wszelkie inne towary.

Do haftu

przyjmuje wyprawy siabne bielizne, kapy, obrusy, firanki. Roboty siatkowe kolorami i złotem. Desenie według gustu pań Praca solidna. ceny bardzo przystępne

„Teodozja”

ul. Kościuski Nr. 15.
Fokowe
paltó do sprzedania Ogólnie można od 9 do 4 pp. Kościuski Nr. 1 m. 1 parter.

Z powodu

sekwentru roweru w ulicy „publicznym nieprawie przez sekretarza pana Kozminkiego, będąc w podróży do miejscowości w której się znajduje sklep „Rajski” w dn. 9 b. m. za co najmocniej przeprasza z poważaniem F. Babczyński

Do sprzedania

pół rocznego psa czystej rasy wilczej ul. Zaciśka 23 Radomski

Zgubiono

kartę zwolnienia Franciszka Janickiego wydaną przez P. K. U. w Częstochowie

Do sprzedania

plac i szopy przy ul. Nadwarskiej, 550 tys. przytem inne kupna i sprzedaż Warszawa sk 83 restauracja Zyostowski pośrednik do godz. 12.

Sprzedam

lokomobile 25 H. P. na żelaznych kołach zdolną do atycybimastowego ruchu wiad. Częstochowa Aleja III 55 doz. rca wskaze

Zgubiono

kartę zwolnienia wyd. przez 27 p.p. na imię Bronisława Cwera

2 szafy

debowe, lustro kredens kuchenny sprzed. Szmaragdowa 10

Taniej niż wszędzie

Ważne dla wszystkich! u Czestochowskiego II Aleja Nr. 25 róg Kościuski są do nabycia tania płótna, płótelca, mandaplawy, kretony, wełny i półwełny na suknie i kostjamy, korty na wszelkie ubrania i chustki, szapel i inne. Ogromny wybór towarów

Częstochowski

II Aleja 25 róg ul. Kościuski
Uwaga! Proszę srodcie uwagi na syld